

ВІТАЄМО ЮВІЛЯРІВ

ДОКТОРУ БІОЛОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРОВІ ЗОЛТАНУ ФАБРІ – 70

Faber est qui quae fortuna suae – древня сентенція, котра завжди спадає мені на думку, коли йдеться про Фабрі Золтана Йожефовича... «Коваль свого щастя», а я б додав: коваль наукового пошуку, невтомний науковий пошукач, ентузіаст біохімічного пошуку...

Отож, народився Золтан Йожефович у місті Мукачево Закарпатської області в сім'ї робітника 29 жовтня 1939 року. Батько був ковалем і, можливо, саме тому спадає на думку це древнє висловлювання, позаяк характерне наслідування працездатності предків є основою нашого життя, а відтак і прогресу людства... Саме схильність до роботи, до творення нового і фіксація досягнутого, як кажуть тепер, у "hardcore", найбільш чітко можуть бути співставлені із діяльністю Золтана Йожефовича. Свого часу промайнули роки його дитинства, і він після закінчення середньої школи у 1957 році, вступає на біологічний факультет Київського державного університету імені Тараса Григоровича Шевченка, який закінчує у 1962 році отримавши кваліфікацію біолог-біохімік. У період із 1962 по 1964 рік він працює науковим співробітником у Закарпатському науково-дослідному інституті охорони материнства і дитинства (місто Мукачево), але постійне прагнення знань, приводять його до Ужгородського державного університету, де з 1964 по 1967 рік навчається у аспірантурі при кафедрі біохімії медичного факультету. Науково-дослідницькі узагальнення цього періоду вилилися у кандидатську дисертацію "Функція щитоподібної залози та стан SH- і S-S-груп при атеросклерозі", керівником якої був завідувач кафедри біохімії професор Пашенко Олександр Юхимович. Дисертацію публічно захистив у Львівському державному медичному інституті у 1968 році, отримав ступінь кандидата біологічних наук за фахом 03.00.04 – біохімія. Відтак почалась його педагогічна діяльність: з 1968 по 1969 рік він працює на кафедрі біохімії на посаді асистента, з 1969 по 1970 – старшим викладачем, а з 1970 року –

доцентом кафедри біохімії медичного факультету Ужгородського державного університету. Подальший науковий пошук узагальнився у значний доробок – докторську дисертаційну роботу "Тиреоїдний статус організму при фізіологічних, екстремальних станах та патології в умовах йодної недостатності". Докторська дисертація за фахом 14.00.03 – ендокринологія публічно захищена у 1989 у Київському науково-дослідному інституті ендокринології і обміну речовин. Із 1990 року Золтан Йожефович переведений на посаду професора кафедри, з 2000 по 2005 рік обіймає посаду завідувача кафедри біохімії та фармакології. Свою педагогічну роботу він продовжує і нині як професор кафедри.

У науковому доробку Золтана Йожефовича понад 230 наукових публікацій, він є автором та співавтором низки підручників, навчальних посібників, монографій та патентів. Під його керівництвом захищено п'ять кандидатських дисертацій. Основний напрямок наукової діяльності професора Фабрі Золтана Йожефовича – біохімія та фізіологія щитоподібної залози, дослідження йододефіцитних станів у різних біогеохімічних зонах Закарпаття. Наснага наукового пізнання не полишає його і зараз, він постійно перебуває у творчому пошуку: бере активну участь у роботі вітчизняних та зарубіжних наукових форумах, є організатором ряду наукових конференцій тощо. Золтан Йожефович член спеціалізованої вченої ради Д 088.14.01 при Київському науково-дослідному інституті ендокринології та обміну речовин імені В.П. Комісаренка.

Фахові енциклопедичні знання професора Фабрі З. Й. дозволяють здійснювати перспективне планування наукового пошуку, розв'язувати конкретні дослідницькі завдання, активно цікавитися медичною інформацією з широкого кола наукових питань. Однією із особливостей професора Фабрі є уміння широко передавати свої знання з клінічної лабораторної діагностики студентам, лікарям та фаховим спеціалістам-біохімікам.

Попри активну наукову діяльність, він має низку громадських доручень: член редакційної колегії республіканського журналу "Лабораторна діагностика" та „Міжнародного ендокринологічного журналу"; заступник головного редактора фахового наукового журналу: "Науковий вісник Ужгородського університету", серія "Медицина"; голова За-

карпатського відділення Українського біохімічного товариства; понад 35 років керує обласним товариством клінічної лабораторної діагностики. Золтан Йозефович є членом Республіканських Правлінь цих обидвох товариств. Його знання та досвід цінують і за кордоном. Фабрі З.Й. обрано членом регіонального відділення АН Угорщини (місто Ниредьгаза, Угорщина), він є дійсним членом Світової Ради угорських професорів, доктор Угорської академії наук, почесний професор Дебреценського медичного університету (місто Дебрецен, Угорщина). Наукова та педагогічна діяльність професора Фабрі З. Й. відзначені нагородами як в Україні, так і за кордоном.

У безпосередньому спілкуванні Золтан Йозефович скромна, безвідмовна людина. Природа щедро обдарувала його душевною красою. Вже понад 40 років професор Золтан Фабрі співає в самодіяльній народній чоловічій хоровій капелі “Боян” Ужгородського національного університету. В будь-який час він відгукується добротою та щиро-сердечною допомогою з усіх питань, з якими звертаються до нього колеги та студентство.

Вітаючи Фабрі Золтана Йозефовича з його 70-літтям, колеги, друзі, численні учні зичать йому доброго здоров'я, щастя, творчої наснаги, плідної науково-педагогічної діяльності та довгих років життя.

Олександр Торохтін,

*завідувач кафедри біохімії, фармакології та фізичних методів лікування
медичного факультету Ужгородського національного університету,
доктор медичних наук, Заслужений лікар України*

Щиро вітаємо нашого колегу, заступника голови редакційної колегії фахового журналу „Науковий вісник Ужгородського національного університету”, серії „Медицина”, доктора біологічних наук, професора Золтана Фабрі із 70-річним ювілеєм. Бажаємо доброго здоров'я, щастя, гарного настрою, творчої наснаги і життєвої енергії, довгої плідної педагогічної праці, многая і благая літ.

*З повагою, редакційна колегія журналу „Науковий вісник
Ужгородського національного університету”, серії „Медицина”*